दमनकः पुनराह । कियता कालेनामात्यः प्रधानतामप्रधानतां वा लभेत । यतः ।

न कस्यचित् कश्चिदिह स्वभावाद्भवत्युदारोऽभिमतः खलो वा ।
लोके गुरुत्वं विपरीततां वा स्वचेष्टितान्येव नरं नयन्ति ॥ ४३ ॥

5 किं च । आरोप्यते शिला शैले यत्नेन महता यथा ।
निपात्यते क्षणेनाधस्तथात्मा गुणदोषयोः ॥ ४४ ॥
यात्यधोऽधो व्रजत्युच्चैर्नरः स्वैरेव कर्मभिः ।
कूपस्य खनिता यद्वत् प्राकारस्येव कारकः ॥ ४५ ॥

तद्भद्र स्वयत्नायत्तो ह्यात्मोत्कर्षः । करटको वदति । अथ भवान् किं ब्रवीति ।
10 दमनक आह । अयं तावत् स्वामी पिङ्गलकः कुतोऽपि भयात् सचकितं परिवृत्योपविष्टः । करटको ब्रूते किं तत्र जानासि । दमनको वदति किं प्रज्ञावतामविदितमस्ति ।

उक्तं च ।

उदीरितोऽर्थः पशुनापि बुध्यते हयाश्च नागाश्च वहन्ति देशिताः ।
15 अनुक्तमप्यूहति पण्डितो जनः परेङ्गितज्ञानफला हि बुद्धयः ॥ ४६ ॥

तदत्र भयप्रस्ताविऽहमेनं प्रज्ञाबलेनात्मीयं करिष्यामि ।

यतः । प्रस्तावसदृशं वाक्यं सद्भावसदृशं प्रियं ।
आत्मशक्तिसमं कोपं यो जानाति स पण्डितः ॥ ४७ ॥

करटको वदति सखे त्वं सेवानभिज्ञः ।
20 यतः । विशति यस्त्वनाहूतो योऽपृष्टो बहु भाषते ।
आत्मानं मन्यते प्रीतं भूपालस्य स दुर्मतिः ॥ ४८ ॥

दमनको ब्रूते भद्र कथमहं सेवानभिज्ञः ।